

ПЕРСПЕКТИВИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ФОРМ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ МАЛИХ ПІДПРИЄМСТВ

© 2018 ХОЧА Н. В.

УДК 657.37:334.012.61- 022.51

Хоча Н. В.

Перспективи вдосконалення форм фінансової звітності малих підприємств

Метою написання статті є надання рекомендацій щодо вдосконалення форм фінансової звітності малих підприємств (МП) як завершального елемента спрощеної системи обліку через визначення її доречного складу та структури для задоволення інформаційних потреб зовнішніх і внутрішніх користувачів. Для покращення якісних характеристик фінансової звітності МП пропонуються такі зміни до їх структури та складу: ввести перелік основних і додаткових статей форм фінансової звітності МП, базуючись на нормах П(С)БО 25, НП(С)БО 1 та професійному судженні керівництва суб'єкта малого підприємництва (СМП); розрахунки за авансами виданими та одержаними включити до переліку обов'язкових статей балансу Форми № 1-м і відобразити їх окремо від іншої дебіторської чи кредиторської заборгованостей; доповнити звіт про фінансові результати Форми № 2-м розділом II. «Витрати за економічними елементами», що визначатиметься таксономією фінансової звітності; скласти «Звіт про рух грошових коштів» за прямим або непрямим методом за бажанням керівництва МП як форму управлінської звітності. Перспективами подальших досліджень є розробка форм облікових реєстрів, призначених систематизувати інформацію про діяльність СМП для складання фінансової звітності з урахуванням рекомендацій щодо покращення її якісних характеристик.

Ключові слова: фінансова звітність, мале підприємство, баланс, звіт про фінансові результати, видані й отримані аванси, користувачі облікової інформації.

Бібл.: 8.

Хоча Надія Володимирівна – асистент, кафедра обліку та аудиту, Львівський національний університет ім. І. Франка (вул. Університетська, 1, Львів, 79000, Україна)

E-mail: nkhocha@ukr.net

УДК 657.37:334.012.61- 022.51

UDC 657.37:334.012.61- 022.51

Хоча Н. В. Перспективы совершенствования форм финансовой отчетности малых предприятий

Целью статьи является предоставление рекомендаций по совершенствованию форм финансовой отчетности малых предприятий (МП) как завершающего элемента упрощенной системы учета путем определения ее уместного состава и структуры для удовлетворения информационных потребностей внешних и внутренних пользователей. Для улучшения качественных характеристик финансовой отчетности МП предлагаются такие изменения их структуры и состава: ввести перечень основных и дополнительных статей форм финансовой отчетности МП, основываясь на нормах П(С)БУ 25, НП(С)БУ 1 и профессиональном суждении руководства субъекта малого предпринимательства (СМП); расчеты по выданным и полученным авансам включить в перечень обязательных статей баланса Формы № 1-м и отразить их отдельно от прочей дебиторской или кредиторской задолженностей; дополнить отчет о финансовых результатах Формы № 2-м разделом II. «Расходы по экономическим элементам», определяемых таксономией финансовой отчетности; составлять «Отчет о движении денежных средств» прямым или косвенным методом по желанию руководства МП как форму управленческой отчетности. Перспективами дальнейших исследований является разработка форм учетных регистров, предназначенных систематизировать информацию о деятельности СМП для составления финансовой отчетности с учетом рекомендаций по улучшению ее качественных характеристик.

Ключевые слова: финансовая отчетность, малое предприятие, баланс, отчет о финансовых результатах, выданные и полученные авансы, пользователи учетной информации.

Библ.: 8.

Хоча Надежда Владимировна – ассистент, кафедра учета и аудита, Львовский национальный университет им. И. Франко (ул. Университетская, 1, Львов, 79000, Украина)

E-mail: nkhocha@ukr.net

Khocha N. V.

The Prospects for Improvement of the Financial Reporting Forms of Small Enterprises

The article is aimed at providing recommendations as to improving the financial statements of small enterprises (SE) as a final element of a simplified accounting system by defining its appropriate composition and structure to meet the informational needs of both external and internal users. In order to improve the quality characteristics of the financial statements of the SE, the author proposes such changes in their structure and composition: a list of the main and additional clauses should be introduced in the forms of financial statements of SE, based on the norms P(S)A 25, NP(S)A 1 and professional judgment of the management of small entrepreneurship entity (SEE); calculations on the issued and received advances should be included in the list of mandatory clauses of the balance form No. 1-m and be reflected separately from other receivables or accounts payable; report on the financial results of the form No. 2-m should be supplemented with the Section II: «Costs of economic elements», as defined by the taxonomy of financial statements; «Money flow statement» should be compiled by direct or indirect method at the request of the MP management as a form of management reporting. Prospects for further research are the development of forms of accounting registers designed to systematize information on the activities of SEE for the preparation of financial statements, taking account of the recommendations on improving its quality characteristics.

Keywords: financial reporting, small enterprise, balance, financial results report, issued and received advances, users of the account information.

Bibl.: 8.

Khocha Nadiya V. – Assistant, Department of Accounting and Auditing, Ivan Franko National University of Lviv (1 Universytetska Str., Lviv, 79000, Ukraine)

E-mail: nkhocha@ukr.net

Пріоритетним напрямом розвитку облікової системи малих підприємств (МП) є покращення інформаційного забезпечення користувачів облікової інформації. Інформаційний продукт, що генерується у обліковій системі, має: слугувати основою для прийняття поточних і перспективних рішень управлінським персоналом МП; сприяти формуванню позитивного іміджу суб'єкта малого підприємництва (СМП) серед постачальників і покупців, кредиторів та інвесторів; не викликати сумніви у податкових органах щодо правильності нарахування та повноти сплати податків і зборів. Тому вдосконалення спрощеної системи обліку та звітності для задоволення інформаційних потреб внутрішніх і зовнішніх користувачів облікової інформації має важливе значення.

Фінансова звітність – одне з основних джерел отримання облікової інформації про діяльність СМП, яку використовують у процесі управління МП. Зважаючи на внесені зміни до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», чинні з 01.01.2018 року, МП не зобов'язані оприлюднювати річну фінансову звітність на власній веб-сторінці, проте показники фінансової звітності не є конфіденційною інформацією та не становлять комерційної таємниці, тому СМП повинні надавати копії фінансової звітності на вимогу юридичних чи фізичних осіб [4]. Таким чином, на державному рівні затверджено право доступу зовнішніх користувачів до фінансової звітності. Тому важливим є покращення якісних характеристик та інформативності показників фінансової звітності МП.

Дослідженням фінансової звітності МП присвячені праці К. Безверхого, Т. Гоголь, С. Голова, Н. Курдіяшко, Н. Макарової, С. Семенової, О. Сухої та ін. Проте їх напрацювання стосуються лише окремих аспектів складання та подання фінансової звітності СМП.

Метою нашого дослідження є надання рекомендацій щодо вдосконалення форм фінансової звітності МП як завершального елементу спрощеної системи обліку через визначення її доречного складу та структури для задоволення інформаційних потреб зовнішніх і внутрішніх користувачів.

З'ясування умов і наслідків трансформації форм фінансової СМП із 2000-х років до тепер дає змогу стверджувати, що утворення Фінансового звіту СМП і Спрощеного фінансового звіту СМП відбувалося через об'єднання та вилучення окремих статей «Балансу» (Форми № 1) та «Звіту про фінансові результати» (Форма № 2), а також у процесі переходу від загальної системи обліку до інтегрованої. Постійне укрупнення показників фінансової звітності МП не призводить до покращення її якісних характеристик, а лише до зменшення інформативності. Спрощення форм фінансової звітності СМП не повинно відбуватися за рахунок зменшення її корисності для внутрішніх і зовнішніх користувачів.

Варто зазначити, що для великих і середніх підприємств ст. 3 розд. 2 НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» (НП(С)БО 1) встановлено форму та склад основних статей фінансової звітності, а ст. 4 дозволено відображати додаткові статті, якщо

інформація є суттєвою та достовірною [5]. Це позитивні зміни, адже на центральному рівні влади відбулося зниження регламентації щодо відображення інформації у фінансовій звітності. Перехід від уніфікованих форм звітності, які в більшості випадків слугували для узагальнення інформації органами статистики до фінансової звітності, яка, крім обов'язкових статей, може містити суттєву інформацію для керівництва підприємства чи інших користувачів облікової інформації, – важливий напрям покращення якісних характеристик фінансової звітності.

П(С)БО 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва» (П(С)БО 25) [6] не містить положень, які б давали змогу МП у фінансовій звітності відображати додаткові статті, які, базуючись на професійному судженні керівництва, відображали б суттєву інформацію. Для цієї категорії підприємств ще не досягнуто компромісу між такими якісними характеристиками фінансової звітності, як доречність і зіставність, а також між спрощенням форм звітності та їх інформативністю.

Існують три можливих варіанти покращення якісних характеристик форм фінансової звітності СМП, які скеровані на задоволення інформаційних потреб зовнішніх і внутрішніх користувачів облікової інформації. Пропоновані варіанти вимагають відмовитися від чіткої регламентації складу та форм фінансової звітності МП.

Ми погоджуємося з Т. А. Гоголь, що в П(С)БО 25 потрібно передбачити можливість доповнення показників фінансової МП через вписування за окремими рядками суттєвої інформації для діяльності СМП. Науковець розробила рекомендований перелік обов'язкових і додаткових статей фінансової звітності МП [1]. Така лібералізація форм фінансової звітності МП сприятиме покращенню її інформативності. Зокрема, запропоновані Т. А. Гоголь обов'язкові статті балансу відповідають статтям балансу Спрощеного фінансового звіту СМП, а перелік додаткових статей здебільшого відображає показники «Балансу» (Форми № 1-м) Фінансового звіту СМП. Так досягається покращення інформативності Форми № 1-м мікропідприємств або МП, що є платниками єдиного податку за ставкою 5 % (без ПДВ), проте інші категорії МП, які складають баланс Форми № 1-м, залишаються в межах уніфікованої форми, встановленої П(С)БО 25. Тому пропонуємо другий варіант розв'язання окресленої проблеми.

Для МП, які складають баланс Форми № 1-м, варто розширити перелік додаткових статей фінансової звітності. За основу доцільно взяти показники балансу Форми № 1 та перелік додаткових статей фінансової звітності, визначених у дод. 3 НП(С)БО 1. Тобто для МП перелік статей балансу за Формами № 1-м чи 1-мс, встановлених П(С)БО 25, вважатимемо основними статтями, а показники, передбачені НП(С)БО 1, – додатковими. Аналогічний підхід варто застосувати до Форм № 2-м та 2-мс «Звіту про фінансові результати» СМП. Для забезпечення зіставності показників фінансової звітності пропонуємо назви додаткових статей вписувати курсивом.

Перевагами такого варіанту структури фінансових звітів МП є:

- ✦ зменшення регламентованості форм фінансової звітності СМП;
- ✦ можливість застосування професійного судження керівництва МП при відображенні додаткових статей;
- ✦ розширення інформаційного контексту фінансової звітності як для внутрішніх, так і для зовнішніх користувачів облікової інформації;
- ✦ збереження зіставності форм фінансової звітності, оскільки назви та коди додаткових статей треба вибирати з основних статей Форм № 1 і 2 та Переліку додаткових статей фінансової звітності (дод. 1 та 3 Н(С)ПБО 1);
- ✦ відсутність потреби внесення кардинальних змін до нормативно-правових актів, що встановлюють структуру фінансової звітності СПМ. Варто доповнити ст. 2 розділу 2 Н(С)ПБО 1 пунктом такого змісту: «Статті, визначені у формах Фінансового звіту СМП чи Спрощеного фінансового звіту СМП, підлягають обов'язковому відображенню. Перелік додаткових статей визначається на основі професійного судження керівництва МП з урахуванням норм ст. 4 розділу 2 цього положення».

Перший і другий варіанти покращення інформативності фінансової звітності не передбачають зміни структури чи складу форм Фінансового звіту чи Спрощеного фінансового звіту СМП, визначених П(С)БО 25. Проте потребує дослідження доцільність застосування на МП інших форм фінансової звітності, визначених НП(С)БО 1, або внесення змін у перелік статей, що підлягають обов'язковому розкриттю, відповідно до П(С)БО 25.

Відмова від чіткої уніфікації форм Фінансового звіту СМП чи Спрощеного фінансового звіту СМП сприятиме розширенню їх показників. Так, виробничі підприємства будуть у балансі Форми № 1-м та 1-мс відображати залишок запасів, незавершеного виробництва та готової продукції, торговельні – залишок товарів, оскільки така інформація є корисною як для керівництва, так і ділових партнерів МП. Розгорнуте відображення грошових коштів у касі та на поточному рахунку в банку допоможе користувачам фінансової звітності з'ясувати пріоритетну форму розрахунків для МП. Тобто існують додаткові статті фінансової звітності, які в переважній більшості будуть відображені МП. Проте є статті, які потребують обов'язкового розкриття у балансі. Це стосується рядків 1155 «Інша поточна дебіторська заборгованість» та 1690 «Інші поточні зобов'язання» балансу Форми 1-м. Відповідно до П(С)БО 25 за такими статтями відображаються інші види дебіторської та кредиторської заборгованостей, які не були розкриті у рядках 1125–1135 та 1610–1630 Форми № 1-м відповідно, в тому числі розрахунки за авансами виданими та отриманими. Вважаємо, що дебіторську чи кредиторську заборгованість за розрахунками з авансів варто відображати розгорнуто. Дебіторська заборгованість за

товари, роботи, послуги та дебіторська заборгованість за виданими авансами – важливі показники для керівництва та ділових партнерів МП. Для керівництва МП дебіторська заборгованість за продукцію має значення з точки зору оцінки грошових надходжень і виконання покупцями своїх договірних зобов'язань, а дебіторська заборгованість за авансами виданими свідчить про вартість товарно-матеріальних цінностей та послуг, які мають бути отримані МП і можуть бути використані в процесі операційної чи інвестиційної діяльності. Для постачальників такі види дебіторської заборгованості є важливими, оскільки характеризують готовність керівництва МП працювати на умовах передоплати. Аналогічно кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги демонструє величину зобов'язань МП, які погашаються грошовими коштами, а кредиторська заборгованість за авансами отриманими – вартість послуг, які потрібно надати, або вартість товарів чи готової продукції, які потребують відвантаження. Покупці та постачальники можуть використати таку інформацію під час оцінювання рівня виконання договірних зобов'язань МП. Тому інформація про видані та отримані аванси є доречною як для внутрішніх, так і для зовнішніх користувачів, потребує окремого розкриття у балансі Форми № 1-м для усіх МП незалежно від виду діяльності. Доречно також доповнити розділ II «Оборотні активи» Форми № 1-м рядком 1130 «Дебіторська заборгованість за розрахунками за виданими авансами», а розділ III «Поточні зобов'язання» рядком 1635 «Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами». Для МП, які складають баланс Форми № 1-м, такі статті будуть входити в перелік основних, а для СМП, що подають Форму № 1-мс, – додатковими.

Важливою складовою Фінансового звіту СМП чи Спрощеного фінансового звіту СМП є «Звіт про фінансові результати» (Форми № 2-м та 2-мс), у якому визначається не лише фінансовий результат діяльності МП, а й демонструється структура його доходів і витрат. Перехід від загальної системи обліку до інтегрованої змінив структуру форми звітів, наблизивши їх до інших категорій підприємств. Проте надмірне укрупнення показників звітів Форм № 2-м та 2-мс погіршує їх якісні характеристики через об'єднання статей. Н. П. Курдіяшко та Н. М. Макарова зазначають, що «Форма № 2-м має найвищу інформативність із аналітичної точки зору для виробничих підприємств із переважаючою питомою вагою доходів і витрат операційної діяльності. Неможливо за цією звітною формою проаналізувати вплив на результати діяльності адміністративних витрат і витрат на збут, а також окремо визначити результат інвестиційної та фінансової діяльності» [3].

У наукових джерелах дискутуються різні підходи до зміни структури «Звіту про фінансові результати» СМП. Так, Т. А. Гоголь пропонує, аналогічно як і в балансі, виокремити перелік обов'язкових і додаткових статей. До основних статей, на її думку, варто віднести: «Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), Інші доходи, Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг), Інші витра-

ти, Фінансовий результат до оподаткування, Податок на прибуток, Чистий фінансовий результат (прибуток або збиток)», що відповідають рядкам форми № 2-мс, а до переліку додаткових – «з огляду можливості самостійного прийняття рішення щодо обліку витрат на функціональній основі або за елементами: Валовий прибуток, Адміністративні витрати, Витрати на збут, Інші операційні доходи, Інші операційні витрати, Матеріальні затрати, Витрати на оплату праці, Відрахування на соціальні заходи, Амортизація» [1].

О. Р. Суха вважає, що для користувачів фінансової звітності МП, особливо керівництва, корисним є розкриття інформації про витрати операційної діяльності на основі їх функціональності у аналітичному розрізі. Наприклад, науковець пропонує відображати не лише загальну суму адміністративних витрат, а й їх окремі складові: «витрати на оплату праці, відрахування на соціальні заходи, амортизація, орендна плата, витрати на оплату комунальних послуг, інші адміністративні витрати» [8].

Слушними є пропозиції Т. А. Гоголь та О. Р. Сухої щодо розширення показників «Звіту про фінансові результати» МП, яке варто провести зі врахуванням професійного судження керівництва СМП. Проте обчислення такого показника, як «Валовий прибуток», вимагає перегрупування статей форми № 2-м та 2-мс, а відображення витрат за економічними елементами передбачає доповнення цих форм розділом II. «Елементи операційних витрат». Також не завжди доречно відображати у фінансовій звітності аналітичну інформацію про витрати МП, тому ступінь розкриття такої інформації варто визначати, базуючись на професійному судженні керівництва, а не пропонувати стандартний перелік статей для всіх МП. Підтримуємо пропозицію О. Р. Сухої щодо відображення інформації про витрати на дослідження та розробку у складі інших операційних витрат. Сучасні тенденції розвитку економіки характеризуються появою на ринку стартап-фірм, які розробляють інноваційні продукти або використовують інноваційні технології, проте не мають достатньо ресурсів. Тому їм доцільно відображати інформацію, яка може зацікавити потенційних інвесторів.

Для досягнення компромісу між доречністю та зіставністю показників «Звіту про фінансові результати» СМП доцільно відображати витрати за їх цвілевим спрямуванням та за економічними елементами, що передбачає утворення двох розділів такого звіту. Показники розділу I. «Фінансові результати» форми № 2-м та форми № 2-мс, встановлені П(С)БО 25, пропонуємо залишити без змін та вважати основними статтями, які підлягають обов'язковому розкриттю. Перелік додаткових статей, які містять суттєву інформацію, встановити керуючись нормами НП(С)БО 1. Рівень аналітичності відображення інформації про доходи та витрати визначати з урахуванням потреб внутрішніх користувачів облікової інформації. Тобто до розділу I «Звіту про фінансові результати» СМП застосовувати другий варіант щодо покращення якісних характеристик звітності ПМ.

Відображення витрат за економічними елементами пропонуємо здійснювати у розділі II. «Елементи опе-

раційних витрат» звіту про фінансові результати форми № 2-м та 2-мс. Для забезпечення зіставності форм звітності доречно використовувати назви статей і коди рядків розділу III. «Елементи операційних витрат» звіту форми № 2. Така структура цього звіту не лише забезпечить порівняння форм звітності, а й буде корисна керівництву МП. Відображення витрат на функціональній основі показує напрями їх використання, а за елементами витрат – їх структуру. Аналіз керівництвом МП показників розділу I звіту про фінансові результати дає змогу оцінити питому вагу витрат на виробництво, інших операційних витрат та інших витрат (фінансових та інвестиційних) у загальній сумі витрат. Проте інформація про витрати за економічними елементами значно розширює інформативність цього звіту, оскільки демонструє структуру однорідних витрат звітного періоду. За таких умов структура витрат МП, що формує собівартість реалізованої продукції, є комерційною таємницею, а інформація про витрати за економічними елементами – відкритою для всіх користувачів.

Баланс форми № 1-м та 1-мс та «Звіт про фінансові результати» форми № 2-м та 2-мс становлять основу Фінансового звіту СМП чи Спрощеного фінансового звіту СМП, визначених П(С)БО 25. Проте виникає питання про доцільність застосування інших форм звітності, визначених НП(С)БО 1, та Приміток до річної фінансової звітності, передбачених наказом МФУ «Про Примітки до річної фінансової звітності» від 29.11.2000 № 302 [7].

Т. А. Гоголь не акцентує уваги на потребі складання інших форм звітності поза переліком, визначеним П(С)БО 25. Проте науковець розглядає можливість в обов'язковому порядку чи на вибір МП застосовувати МСФЗ для СМП [1]. У цьому випадку СМП доведеться формувати всі форми фінансової звітності, затверджені НП(С)БО 1. Тобто на перелік форм звітності та їх структуру впливає вибір МП використовувати МСФЗ для СМП.

Є. П. Гнатенко та І. В. Соболева зазначають, що в умовах євроінтеграційних процесів гармонізації фінансової звітності малим підприємствам достатньо подавати баланс і звіт про прибутки та збитки, а примітки складати як окрему форму або як вступний пояснювальний додаток до звітності [2].

О. Р. Суха вважає, що МП, крім «Балансу» та «Звіту про фінансові результати», варто складати «Звіт про рух грошових коштів» (прямий метод), «Звіт про власний капітал» та «Примітки до річної фінансової». Особливо науковець наголошує на необхідності подання «Приміток до річної фінансової звітності», оскільки вважає, що у разі їх відсутності порушується принцип повного висвітлення [8].

Ми частково погоджуємося з О. Р. Сухою та вважаємо за доцільне складання «Звіту про рух грошових коштів» за прямим або непрямим методом. Вивчаючи фінансову звітність, у керівника МП може виникнути проблема в розумінні ситуації: чому МП отримало значний прибуток, а грошових коштів обмаль. Тоді допоміжним буде «Звіт про рух грошових коштів» за непрямим методом, який шляхом коригування прибутку

від звичайної діяльності до оподаткування дає змогу визначити чистий рух грошових коштів за звітний період. Проте «Звіт про рух грошових коштів», складений за прямим методом буде більш інформативним для керівництва, оскільки відображає основні джерела надходження та напрями витрачання грошових коштів СМП. Тому за відсутності на МП підсистеми управлінського обліку такий звіт можна використовувати як форму управлінської звітності для керівництва СМП.

Аоречність складання СМП «Звіту про власний капітал» та «Приміток до річної фінансової звітності» – сумнівна, адже для такої категорії підприємств зміни структури власного капіталу відбуваються в основному за рахунок зміни величини нерозподіленого прибутку (непокритего збитку). Також п. 8 П(С)БО 25 дає змогу відображати необоротні активи лише за первісною вартістю без урахування зменшення корисності та переоцінки до справедливої вартості [6], що не спричиняє змін у власному капіталі МП. Складання «Приміток до річної фінансової звітності» також є не виправданим для СМП, оскільки вимагає значних затрат часу на їх складання та нівелює дії щодо спрощення обліку для такої категорії підприємств.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження форм Фінансового звіту СМП та Спрощеного фінансового звіту СМП, передбачених П(С)БО 25, та звітних форм, визначених НП(С)БО 1, дало змогу запропонувати зміни до їх складу та структури:

- ✦ ввести перелік основних і додаткових статей форм фінансової звітності МП, базуючись на нормах П(С)БО 25, НП(С)БО 1 та професійному судженні керівництва СМП;
- ✦ розрахунки за авансами виданими й одержаними включити до переліку обов'язкових статей балансу Форми № 1-м і відобразити їх окремо від іншої дебіторської чи кредиторської заборгованостей;
- ✦ доповнити «Звіт про фінансові результати» Форми № 2-м розділом II. «Витрати за економічними елементами», що визначатиметься таксономією фінансової звітності;
- ✦ складати «Звіт про рух грошових коштів» за прямим або непрямым методом за бажанням керівництва МП як форму управлінської звітності.

Запропоновані зміни здатні забезпечити зростання інформативності фінансової звітності МП як для керівництва, так і для зовнішніх користувачів облікової інформації.

Перспективами подальших досліджень є розробка форм облікових реєстрів, призначених систематизувати інформацію про діяльність СМП для складання фінансової звітності з урахуванням рекомендацій щодо покращення її якісних характеристик. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. **Гоголь Т. А.** Обліково-аналітичне забезпечення управління підприємств малого бізнесу : монографія. Чернівці : Вид. Лозовий В. М., 2014. 384 с.
2. **Гнатенко Є. П., Соболева І. В.** Порівняння фінансової звітності суб'єктів малого та мікропідприємництва України та країн ЄС. *Молодий вчений*. 2017. № 5. С. 537–541. URL: http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2017/5_45_2017.pdf
3. **Курдіяшко Н. П., Маркова Н. М.** Проблемні питання обліку формування фінансових результатів суб'єктів малого підприємництва. *Науковий вісник Чернівецького державного інституту економіки і управління. Серія 1 : Економіка*. 2012. Вип. 2. С. 154–160. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NvChdieu_2012_2_25
4. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 № 996-XIV. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
5. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 № 73. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>
6. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва» : Наказ Міністерства фінансів України від 25.02.2000 № 39. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0161-00>
7. Про Примітки до річної фінансової звітності: Наказ Міністерства фінансів України від 29.11.2000 № 302. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0904>
8. **Сука О. Р.** Методика і організація бухгалтерського обліку і аудиту на малих підприємствах : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.06.04. Львів, 2002. 20 с.

Науковий керівник – Струк Н. С.,

кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку і аудиту Львівського національного університету імені Івана Франка

REFERENCES

- Hnatenko, Ye. P., and Soboleva, I. V. "Porivniannia finansovoi zvitnosti subiektiv maloho ta mikropidpriemnytstva Ukrainy ta krain YeS" [Comparison of financial reporting of small and microenterprises of Ukraine and EU countries]. *Molodyi vchenyi*. 2017. http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2017/5_45_2017.pdf
- Hohol, T. A. *Oblikovo-analitychne zabezpechennia upravlinnia pidpriemstv maloho biznesu* [Accounting and analytical support for the management of small businesses]. Chernihiv: Vyd. Lozovyi V. M., 2014.
- Kurdiashko, N. P., and Markova, N. M. "Problemni pytan- nia obliku formuvannia finansovykh rezultativ subiektiv maloho pidpriemnytstva" [Problematic issues of accounting for the formation of financial results of small business entities]. *Naukovyi visnyk Chernihivskoho derzhavnoho instytutu ekonomiky i upravlinnia. Serii 1: Ekonomika*. 2012. http://nbuv.gov.ua/UJRN/NvChdieu_2012_2_25
- [Legal Act of Ukraine] (1999). <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
- [Legal Act of Ukraine] (2000). <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0904>
- [Legal Act of Ukraine] (2000). <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0161-00>
- [Legal Act of Ukraine] (2013). <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>
- Sukha, O. R. "Metodyka i orhanizatsiia bukhalterskoho obliku i audytu na malykh pidpriemstvakh" [Methodology and organization of accounting and auditing at small enterprises]: avtoref. dys. ... kand. ekon. nauk : 08.06.04, 2002.